

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛДНЕМ

**РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:**
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто нощ. шваб. 143322.
Адреса для телеграм:
— „Діло“, Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячна: в краю 450 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 ал., Німеччині 750 ал.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехо-
словаччині 30 ч. к., Румунії 150
лей, Болгарії 750 ал., Австрії
750 ал. — Зміна адреси 1 зол.

**В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.**
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

НА СВЯТА горівки, вина, делікатесові вудженняни поручає Ф-ма „ЗАКОПАНЕ“ Академічна 24 -- Сапiги 25

Жидівська колонізація в УСРР.

Львів, 17. квітня 1927.

I.

Голова уряду УСРР Чубар прива-
вляв не мало уваги в своєму експо-
зе на X. зїзді рад України справі
жидівської колонізації. А зачепив
він її не при обговорюванні акту-
альних господарських і земельних
питань, але в чисто політичній ча-
стині своєї промови, при обговорю-
ванні національної політики кому-
ністів. І тим самим підкреслив ве-
лику політичну вагу жидівської ко-
лонізації і для жидів і для украї-
нців. Чубар ствердив недвозначно,
що в зв'язку з жидівською коло-
нізацією росте на Україні анти-
семітизм.

Треба і надалі продовжувати нашу
роботу в справі об'єднання трудящих ріж-
них національностей. Зокрема на У-
країні слід звернути особливу
увагу на збільшення поясняль-
ної роботи щодо боротьби з
антисемітизмом.

Це авторитетне ствердження Чуба-
ра не лишає нам ніяких сумнівів
щодо факту зростаючого на Укра-
їні антисемітизму. Видно, що дуже
він там поширюється, коли його
треба викоринювати обережно аж
гди допоможі „пояснювальної роботи“,
а не так, як це звичайно робили
і роблять комуністи з усіма ін-
шими немилими явищами життєвої
дійсності. Контрреволюцію та „банди-
тизм“ політичної породи там
звичайно ліквідувати коротко і енер-
гійно. А хоч антисемітизм і посвоя-
чений почасти з контрреволюцією,
а почасти з політичним „бандитиз-
мом“ (такої термінології вжива-
ють комуністи!), то з ним у корот-
кій дорозі розправлятися, видно,
чепосильно.

Самозрозуміло, що уложення у-
країнсько-жидівських відносин на
Великій Україні мусить дуже інтере-
сувати кожного свідомого українця,
кожного, кому дорога будуччина
його батьківщини, кому доступна
думка про світлі перспективи її роз-
витку. Не зможеж вона належно
розвиватися, не зможе внутрішньо
скоординуватися, коли між заселю-
ючими її територію національною
більшістю і національними меншо-
стями не буде гармонії та згоди,
коли Україна не зможе стати такоюж
батьківщиною для жидів, молдаван-
нина чи грека як для українця. Ни-
нішні правителі України твердять,
що вони єдині найправильніше та
найдоцільніше розв'язали національ-
ну проблему, в тому числі і жидів-
ську. В чімже діло? Чомуж росте
на Україні антисемітизм?

З тої простої причини, що націо-
нальні справи для комуністів є спра-
вами другорядними. Якщо вони всеж
таки не були в силі викинути їх по-
за скобки своїх політичних експе-
риментів, то тому, що того зробити
не могли, бо національними про-
блемами наказувала їм наказувати
займатися тверда дійсність. Для ко-
муністів самоціллю є створення по-
наднаціонального, чи краще інтерна-
ціонального типу людини і грома-
дянина, якщо взагалі про грома-
дянина в нашому розумінні може в
них бути мова. Стандість — ось іде-
я, що їм присвічує. В ній має згу-

Український Театр Н. Стадника, Львів — 7:30 вечором.

В понеділок 18. п. м. в салі „Багатеї“, Новинка — Кльо-Кльо, оперетка
Легара. — У вівторок 19. п. м. в „Багатеї“ прем'єра **Війна по війні**,
французька комедія. — В середу, 20. п. м. Новинка — прем'єра, трагедія
Вільдеганса „**КОХАННЯ**“. — Білети в „Союзнім Базарі“, а в день вистав
від 6. при касі. 1927 4-4

битися не тільки індивідуальність
громадянина і людини, але й інди-
видуальність нації. Весь світ на один
манір перетворити, кожну людину
в складову частинку великанської
машини повернути — ось змагання,
ось мета найбільших утопістів, яких
знала історія. Та це ідеал, але по
дорозі до того ідеалу требаж ни-
щити всі індивідуальні навики, всі
індивідуальні признаки не тільки
одиночки, але й народів. Та с на-
роди, які ще індивідуально не на-
жилися, які ще не мали змоги ви-
явити своїх сил, словом, які не в
силі були вижитися зі своєї ін-
дивідуальної творчої енергії в істо-
рію. І вони того хочуть, того сти-
хийно прагнуть і до того густо-
часто підсвідомо змагають. Такі
вже закони суспільного життя! Ці
змагання та аспірації поодиноких
народів є найважчою і догепер
непоборимою перешкодою в ре-
алізації комуністичного, чи соціалі-
стичного ідеалу. В перехідний мо-
мент нищення одиничного індиві-
дуалізму комуністичні експеримен-
татори взялися і за нищення колек-
тивного, національного індивіду-
алізму та рішили використати деякі
признаки національної окреміш-
ності, особливо мову, саме для
ліквідації національних почувань.
І тому то вони самі кажуть, що
всюку національну стихію мусять
до тої міри опанувати („осідлати“),
щоби вона не тільки стала для
них нешкідливою, але навпаки,
щоби пішла туди, куди вони її по-
провадять. Іншими словами, вони
хочуть стихію заломити такими за-
собами, які позірно насичують го-
ловну спрагу, істотну потребу тієї
стихії. Звідси то й беруться ті „са-
мостійні“ республіки та „автоном-
ні“ області, що мають свої ні-
бито й окремі конституції та уряди,
але виключно комуністичні, безза-
стережно підчинені одному пар-
тійно-державному центрові. Воно й
не може бути інакше там, де не-
величкий гурток фанатиків хоче
перекорсувати свою ідею, дарма,
що утопічну, дарма, що проти-
природну.

Молода українська нація, нація
неперезита, нація, якої історична
роля ще перед нею, асимілювала,
— ми уживемо несимпатичного термі-
ну і скажемо — таврила в собі
національно все те, що попадало
в її велику етнографічну масу, роз-
ляту на широких чорноземах. Не
могла вона засимілювати лише не-
многих оаз в виді міст, що жи-
ли окремим відрубним життям,
життям для української маси чу-
жим і були остоею та підпорою
панування чужинців. Українське се-
ло та зросійщене місто це були
два протилежні світи на Україні
і донині вони в своїй перевазі та-
кими остали. Та чуже місто не ма-
ло впливу на природний хід життя
українських сільських мас. Вони,
що на наших очах перетворювалися
і перетворюються в чужинську на-

цію, вони, що несвідомо виявляли
велику експанзію на схід, вони, що
колонізували та брали в посідання
чим раз то ширші території, пере-
бувши еволюцію від етнографічної
неоформленої байдужої маси до са-
мосвідомого чинника, протиставили
себе всьому тому, що стояло на
перешкоді наладнанню таких відно-
син на власній землі, які нічим не
припинювали і не перешкаждали
виявам їх питомих побажань, пито-
мих навиків, питомих суспільних
і національних стремлень. До всьо-
го чужого відчували стихійну відразу.
Особливо відчували її там, де лежала,
з чим була зв'язана їх екзистенція,
відчували її при власному варстаті
праці, при землі.

І хоч місто і хоч численні неза-
симілювані чужинці, зорієнтував-
шись в положенні, почали самі при-
норовлюватися до українських мас,
почали ширити навіть кличі серед
своїх кругів про єдиноспасемий
для них поворот на лоно украї-
нського народу, то всеж ті маси їм
не довіряли, і далі бачили в них
чужинців. Тим більше відчували во-
ни це в відношенні до жидів, що
всюди жили ізольованим, окремим-

ним життям виключно по містах.
нараз за більшовицького правління
вони, ці від непамятних часів місь-
кі мешканці жиди, чужі українсько-
му селянинові всім: і психікою і ві-
рою і життям і расою, почали за-
селювати вільні землі на Україні,
землі, які міг добре і які виключно
повинен був посісти та обробляти
український малоземельний, чи без-
земельний селянин. Не могло не
поміститися в голові українського
селянина, не могло це погоджува-
тися з його дотеперішнім способом
думання і суспільними поняттями
тим більше, коли бачив, що жид-
колоніст користується великими суб-
сидіями, дарма що, не всі вони дер-
жавні, а є там і заграничні, але в
понятті селянина всі вони державні,
бо все в комуністів тепер державне.
Заглянувши до якогонебудь уряду
і стрівши там анов жидів на тому
чи на тамтому відповідальному ста-
новіщі, український селянин вважав
одно з другим, колонізацію з ти-
ми урядниками. Отже жиди прав-
лять Україною, жиди й землю між
себе ділять. Ось і джерело антисе-
мітизму. А того джерела більшови-
ки ніяк не загатають, ніяк його не
скасують, хіба що припинять або
зліквідувають колонізацію. Та чи це
для них тепер можливе? Покищо
ні! Отже не все вдається „осідлати“
стихію. В даному випадку вони са-
домі того і беруться поборювати
антисемітизм при допомозі „пояс-
нювальної“ кампанії.

Консолідація території.

Національні відносини в Галичині).

II.

„Консолідаційний“ процес попередила
систематична денационалізаційна підгото-
вка, яка й далі розвивається. Польська
влада під кермою „організацій народових“
горі дном перепернула висіди тав. шкіль-
ного плембисту, певна своєї безконтроль-
ності. У висліді цієї шкільної гри на По-
діллі зовсім зліквідовано українське шкіль-
ництво. Як це роблено, які головокружні
махінації робили повітові шкільні інспек-
тори, про це багато моглиб сказати акти
львівської кураторії. Та фактом є, що у
висліді все шкільництво на Поділлі спо-
льонізовано без апеляції. І сьогодні школа
є засобом інвекційно-денационалізаційної
політики. Поруч з тим на широку скало
поведено будову й розбудову кошколків,
польських шкільних домі, „жудек рошні-
чих“ засобами державними і приватними.
Все це мають бути бастиони, як колись
шляхетські замки, для панування над украї-
нською територією, далі для її переміщення
польським елементом, а вкінці консолідації
польської етнографічної території
на українських землях.

Без сумніву, що створення польської
твердині в самому осередку західно-украї-
нських земель загрожує поважно, навіть
катастрофально, суцільності української
етнічної території і її будучності, поми-
наючи вже повну напівперизацію украї-
нського народу, спричинену вирванням най-

урожайнішої землі, яка творить одиницю
основи нашої екзистенції.

Тому країна пора і нам подумати про
консолідацію території, про оборону По-
ділля, головного житнича, серця західно-
української землі.

Говорити у нас про консолідацію тери-
торії — це значить братися за нещадну
тему, паразитизм на недоволених, на за-
киди, а може й на підозріння. Бо в таких
справах ми все керуємося поверховним
сентиментом, а не холодним розумом.
Нпр. ми дуже беремо собі до серця долю
двох-трьох греко-католицьких сіл під Тер-
нопом, яких мешканці називають себе
„русинами“, хоч які слова не мають по-
українськи. Але доля Поділля нам бай-
душна. Наша популярна преса звичайно
дуже радо містить дописи з українсько-
польського етнографічного пограниччя, ці-
кавляться тамошніми подіями, радіє най-
дрібнішим проявам національної свідомос-
ті, але дописи ці суто української терито-
рії відкладає ad calendas graecae. Той на-
строєвий сентимент, що наростає на усе
так багато шкоди, і тут погрожує нам
крайню сумним наслідком. На украї-
нсько-польському пограниччі немає ніякої мі-
жпартійної гри, але в Тернополі ведуться
затяжні і крайню драстичні бої за одну чи
другу народню установу і то між двома
українськими національними партіями. Оце
видно, що боротьбу ще піднімають інте-
рнаціоналістичні елементи, а з неї користа-
ють ті, що вже довели до відсоткової
„рівноваги“ українського і польського еле-
менту на Поділлі. І збираються розділити
там польську етнографічну територію
між радикалами і нац-демократич. се-
часі завзятий бій, бездумно українська
частка завзятий бій, бездумно українська

*) Просимо шан. читачів у вчорашній
статті під тим самим написом поправити
два слова. А саме на стор. 2-ій в шпальті
1-ій, рядок 27-й з долинні замисль „від-
булася“ має бути „відблася“, а в
шпальті 2-ій, рядок 28-й з долинні замисль
„оселі“ має бути „осагні“. — Ред.

дуже. А роботи ще багато. Міста ще не наші. Лемківщина майже не рушена, на північно-західних землях не можна було створити ані одного виховного закладу; крім невеликої підмоги гімназії в Кремні та нар. школі в Бересті там не зроблено нічого.

Тому при наближенні другий річний збір на "писанку" для "Рідної Школи" вирівняймо наші заведбанні, щоб вона випала не тільки під час дощу, а й під час зливи. Але й щодо висоти зібраної суми. А коли львівською і адміністративно передамо всю збірку Централі, то це допустимо в "Рідній Школі" до відбору, який їй при найдайдущих ошадностях загрозить у висоті 511.000 дол. Кожний нехай зробить своє.

Р. Ш.

Ще про збірку писанок і вишивок.

Вже втретє з надходячими святами Вещих звертаємося прилюдно до цілого громадянства із закликом до збірки писанок і вишивок. І втретє вже потішаємося надією на більший успіх, ніж вистид за два останні роки.

План моєї праці подав я точно в попередніх моїх статтях; все такі для необхідних із нею повторю його коротко ще й цим разом. А саме з уваги на несприятливі обставини, які діляють у нинішній добі дуже шкідливо на розвиток виробів домашнього промислу взагалі, а декоративних форм зокрема, задумав я зібрати всі дані й новітні витомі зразки предметів українського народного мистецтва з метою зааналізувати їх орнаментальні мотиви та відтворити й опублікувати у виді гарно виданих альбомів, а вквітці зложити в одному з наших музеїв. Повторюю, що я не маю наміру обмежувати своєї роботи до значального колекціонерства, навпаки — збірка ця має бути лише засобом до досягнення справжньої мети, а саме достояного розсліду поодиноких зразків і репродукції їх у можливо найкращій формі.

Справа ця не є нова. Підносили її вже раніше декотрі етнографи й наукові установи, але ефект цілої акції бував значаєно малий — як сама акція — нетривалий. Цього роду діло слід вести систематично і вперто, не зраджуючи неповідомленням ані байдужістю інших кругів. Добре, що хоча одиниці розуміють вагу цього діла і співділяють у роботі, а це вже багато значить.

Чи справа ця є дійсно така актуальна тепер? Більше, як колинебудь давши. Бо з одної сторони наше селянство закладає старші типи прикрас ізза економічних умов, а з другої боку фатальні впливи псевдокультури міст, різні "моди" нищать це, чого злидні доконати не в силі. Все нидіє, не даймо отже пропадати тому, що збереглося досі. Ми не сміємо забувати, скільки то прегарних річей уже давно перенеслося і пропало для науки й мистецтва. Тому країна пора рятувати все існуюче, поки не буде — за пізно.

Праця моя, якої основи подав я, ідеєю своєю говорить сама за себе. Обіймає вона цілу студію народної орнаментики і її найкращих зразках на всій українській території. Належать тут усім предметам артистичного промислу, починаючи від писанок і вишивок, а кінчаючи на кераміці й килимах. А що найхарактернішішими мотивами відзначаються орнамент вишивок та писанок, залежить мені перш за все на них. Щодо інших річей, то вишарити уповні вістка, де і які цінні зразки приватних колекцій знаходяться; годі на основі бодай загального опису їх у увійду в порозуміння з власниками. Досвід останніх двох років переконав мене, наскільки то тяжко вести самому денебуть збірку, особливо серед недовірливого й нетямучого населення, без поручення місцевого священика або учителя. Зрештою — годі бути всюди особисто! Тим-то вже втретє звертаюся з проханням до всього громадянства збирати потрібний для мене матеріал, зокрема писанки і вишивки, як також подавати мені інформації в справі виконання поодиноких предметів. Кожний, хто зволить допомогти мені в цьому в міру своїх сил і обставин, хай напише під адресою: Дам'ян Горняк, артист-малюк, Станіславів, вул. Мокшаків 4, 5, в тоді одержить точні відомості й квестіонар щодо ведення збірки.

Особливо гарячо прохаю збирати цим В. п. професорів, діячів і мужеских середніх шіт. Я думаю, що це не є непотрібною заохотити шкільну молодь, а спеціально схилившись, щоб злізалися цією акцією і приналежали по своїх селах трохи писанок. Тим легше їм буде відгукнутися чи відмовитися навіть місцеві вишивки, потуючи одночасно їхні назви. А що в перерахунок часті українських земель заховалялися прекрасні легенди й перекази у зв'язку з краєзнавчим великодушним, даліше інтереси значні й обряди з призначенням писанок, тож тим цікавіше було би при цьому посприяти отсі вірування. Таким чином прийде з того подвійний користь.

З чого ще кілька загальних уваг щодо самої збірки. При посиленні писанок годиться записати кожну зокрема в м'який папір, на якому пишеться назва її, після чого треба уложити верстками одну побіч другої в дерев'яній скриничці, вистеленій добре сіном або сичкою. Вишивки найкраще відшукати на довгому платку сірого полотна з тим, що коли вишивка складається з кількох однакових піль, приміром з квадратів, тоді вистане відрізок і з пів цього квадрата, але так, щоб цей фрагмент давав різночасно поняття про цілість зображення.

Всяк вишук, з'являючись в виготовленні й висвітлюючи предмет, поверну радю на бажання. А налізати співробітників та інформації моїх помішув з правдивою відданістю в своїй нині.

На закінчення дякую широким ласкавим жертводавцям за збірку в минулі роки. Зокрема висказую подяку В. п. Клименті Лисинській в Космачі за третю вже посилку місцевих писанок, відтак В. п. Антонові Гайонському за колекцію писанок із Сапогова та В. п. Жуків за збірку писанок із Павлівки. Даліше дякую найширше В. п. проф. Мойсаків у Стрию за заохоту своїх учених до збирання потрібного мені матеріалу, як також В. п. д-р. М. Ковальчукові за таку саму акцію в станиславському семінарі. Вквітці складаю подяку В. п. рад. Ліву Чачковському за прекрасну колекцію вишивок із Дори, що не було подане як слід наслідком друкарської помилки в торішньому комунікаті.

Дам'ян М. Горняк.

НОВИНКИ.

— **Два юнці.** З фелетону В. Немича, поміщеного в попередньому числі "Діла", довідалося наше громадянство про 20-літнього високозаслуженого українського культурного діяча і мецената, г. Михайла Тишкевича, що припадає на день 20-го 1927 р. ц. м. Визначний український громадянин живе тепер опущений і в скрутному матеріальному положенні в Гельні. Одиноким нашою нагородою за працю цілого його життя в користь нашої Батьківщини було би в нинішніх наших умовах масове призначення Юніата в день його уродин. Не сумніваємося, що українське громадянство, а перш за все наші наукові й культурно-освітні установи, засипать видатного нашого діяча прихильними і побажаннями, які стануть певно розрадою і розвагою в дальших роках його трудовитого життя. Для всіх інтересованих подаємо телефонну адресу: *Dr. M. Tyshkevich, Unter den Eichen 15*. — Одночасно, майже бо 24. п. м., святкуватиме на чужині 60-ліття своїх уродин наш учений і громадський та політичний діяч, проф. Олександр Колесса. З цієї нагоди і в зв'язку з тим, що недавно минуло сорок літ літературної діяльності його, Українське історико-філологічне Товариство в Празі для вшанування Юніата випоряджує 3. травня ц. р. урочисте прилюдне засідання з присвяченнями проф. Ол. Колессі рефератами: проф. В. Бідунова і Л. Білешко. Перший читатиме "Життя та діяльність проф. Ол. Колесса", другий: "Літературно-наукова діяльність д-ра Ол. Колесса". Інтересний святя сподожується, що українське громадянство Галичини, на очах якого проходила різноманітна праця Юніата, згадає теж свого земляка. За інформаціями в справі цього юніата треба звертатися до Секретаріату Товариства по такій адресі: *Секретаріат, (таб. II, Stiege 44) 49/II, „Uta Inak“ his orisko-floogicku stois*.

— **Приміри природи.** Цього року вже нам природи довго чекати на весну. На мить моргула двома весняними днями і вчир нас трісило. Недалеко від нас, у Румунії, дня 13-го ц. м., мов на глум, на саму трінацятку! — розлилася по всьому траю літня сніжка; в сонці доходило до 45 степів, в тіні до 30. Зате по світі гуляють борщі, як і перше. Напр. у Тексасі один з них убив тільки 126 осіб. Та справжню несподіванку принесла буря, прогримівши над Ютландією. Серед громадян та близького оточення в одну хату огниста куля вкорялася в стіну. Коли дізнали в кімнаті торкнулася шість кулі — куля експлуатувала великий страх. Не була

це галюцинація, бо в іншій хаті, в одного робітника потворилося те саме явище. Вчені пояснюють це так, що такі блискавичні кулі поширюються у двій втретє 30 літ тому. Люде з нервовими можуть вжити, що хмари звертають нам кулі, висліли у повітря підчас війни.

— **Нові писанки у Львові.** Львівські злодії, вловившись до будівельного бюро іже, Крижановського при ввд. Кохановського 3. Рівняли касу і забрали з неї 3,800 зол. — Ще 13. п. м. на в. оном намітали злодії вкрасти до коріння вкрайний Юстіна при вул. Театральній. 7. Вже наладували були мішки товаром, але власник пробудився і злодії втікли з ним.

— **Синя Таміда.** У Львові лізеться в найближчий час пенсія процесу г. Роніке, письменника, заслуженого 13 літ тому на досвідчену лянцію за вбивство свого шуриня, 13-літнього хлопця Хшановського, з наміром зиску. Ронікер і його жінка, сестра вбитого, впертали весь час про невинність обвинуваченого, але даремно. Всі позивки були прооти нього. Тепер Ронікер має нібито докази, що вбив жертвою шантажу бувш. голови паризької кримінальної поліції Курнатовського, який має дістати 25,000 рублів від особистого ворога Ронікера, щоб його позбутися. Курнатовський має на собі неодну темну історію, як це вичилося в останніх часах після його втечі на чужину. Процес Ронікера буде може покінченом, як легк на "сході Європи" можна потрапити на 15 літ у в'язницю, не знаючи — за що.

— **Скарби вимінують.** В Ясах в касі окружної управи фінансів зберігається скарб румунської князівщини Ступіза. Є не мистецька золота посудина. Коли який член королівської родини приїждже в Яси, його ажитають підчас привітального обіду. Тепер виявилось, що хтось хотів посприяти, як сміливо обід при таких мистецьких творі і позичив його крадькома, невідомо коли і як.

— **Країна радіо** — це Швеція, дарма, що Англія має найближче сільське слухачів радіо. Тепер відбуваються між Штокгольмом і Готенбургом наймогутнішу станцію радіо в Європі, із сигналами на 120 м. висоти і віддалі між собою на 240 м.; вона має силу на 200 км. У зв'язку з цим антени огривають електрикою, щоб не замірили. Шведські торговельні кораблі, виїжджаючи до Нью-Йорку, мають усі контакт через радіо з Готенбургом. У Швеції кожна 25 а особа має своє радіо.

— **Відвратний б к медані.** Вашингтонський уряд дає таку позачасову статистик: від часу, як у Західних Делаварах заборонено продаж, алякоголю, в боротьбі з тим, що порушував цей закон, убито 49 урядовців арештовано 300,000 осіб скінфіковані 24,018 ант, 839 кораблі і 5 п. м. галлонів алякоголю. Все те вартості 62,000,000 долларів!

— **Конгрес оборонців війни.** аряд-ське міжнародної ліги боротьби з прогібіцією збирається в Римі з початком травня за починком фашистської федерації випробів. Такі конгреси вже збиралися у Лондоні, Парижі та Брюсселі і були засідки дуже численні та оживлені: людей, що подіють вино від води, є ще в світі досить.

— **Виставка чеської книжки** у Празі тривала 4 тижні. За цей час відвідало її 25,000 осіб. Кожний сотий відвідувач дістав у дарунок якусь цінну книжку. І нас теж бували виставки. Але треба би було роздати на них всі експонати, щоб осягнути відповідну кількість гостей, пропонувану до наших обставин.

— **Наради над небезпечною уводою.** Від 28. березня до 7. квітня розіда в Парижі конференція делегатів 40 держав, юридичних знавців, які приготували проект міжнародних конвенцій, що до відповідальності летунів за здродів та життєпасажирів у літаках і за долю безпечних ними предметів. Нова конференція з цій нелегкій справі буде ще в жовтні.

— **Клюбаніє нерід** — це англійці. Все їх товаришське життя з середжється не дома, не в казарні або ресторані, але в клубі. Тому, щоб приготувати молоде покоління до життя, в Лондоні заснували тепер новий клуб, для 3-літніх дітей. Іі майбутні "джентльмени" приходять туди вчитись товаришських форм, починаючи від такого важкого мистецтва як їсти.

— **Як видають у світі газету.** Париж дає новий щоденник досить оригінальним способом, якого сам видавець не скривав. Видавець джентльмен "Пари-Соар" (Вечірній Париж) банкрутує: він продає свій часопис іншому джентльмену. Але він хоче такі мати свій часопис, ішиш, з інкешим складом редакції, духом, форматом, усім. Бо видавав уже 9 часописів. Не має грошей навіть на платити. Находить фінансиром годівничку, який відстоупає йому 60,000 годівничку на довгий речення. Видавець освоює "Пари-Матен" (Ранішній Париж) і оголошує, що кожний, хто заплатить передплату на 2 чи 3 місяці, діплате безплатно порядний годівничку. 60,000 годівничку робить йому стільки передплатників. Тепер він розсилає штаб агенств, які збирають двояси для свого нового часопису, який має 60,000 передплатників, який почав виходити. І варті, що за 2-3 місяці прику своїм джентльменом стільки передплатників і анонсує, що заробить. Українські анклави, чи не могли би ви подарувати нашій суспільності кілька тисяч годівничку?

— **Відкритий Колумб.** Хто й коли відкрив Америку, це знаємо менш-більш усі. Але чи належить до Колумба Ате

НАДІСЛАНЕ.
За підписом: Радянська не відповідала.

Вже наліїшли Останні Новости
на весну і літо для пани
и и и до ф р м и и и и
АНТИН УВЕРА
Львів, вул. Галицька ч. 10.
Філія в Тернополі,
Дрогобичі і Стрию. 23-30

Рік основ. 1878

На весняний і літній сезон поруча
1834 наймодніші 4-4

КАПЕЛЮХИ І ШАПКИ
Ф-ма АНТИН КЛОКА
Львів, вул. Галицька 4.
Ціни знижені. — Вибір великий.

Пан! що задумує закупити найліпші і найдешевші поєзеплатки, французькі або мексиканські босони, повинен негайно жадати 3 збори разом з цінником за дол. 1:20 в значках, тузін дол. 4 6 9 і 12. — Висилай почт. цілком дисконт.

Львів, вул. Галицька 7.
С. ФЕДЕРА Сикстуський 1764 9-10

до кого належить Колумб? Цим питанням відважно зацікавилися історики. Одні тому, що хотіли зробити Колумба святом; це були італійці, які мають шаста, що пани жонуть у Римі. Інші тому, що хотіли італійцям цю славу відібрати. Тепер невідомо, чи Колумб взагалі хто скоч: італійці, еспанці чи португальці. Бо історик Маріос Анріє зібрав величезний матеріал до життя і пошуків Колумба. Америку і доказав, що це був добродій підозрілого походження, яке хотів затерти: зійда на еспанському дворі, торговельним товаром, кепський моряк і баягуз. Колумбіві признають тільки те, що ми знаємо про нього досі: що перший відкрив Америку. А чи він зробив добре, відкриваючи світ, який робить нам так божественну конкуренцію — це вже інша справа.

— **Світова ескачина.** В Биторозі радять міжнародний зїзд професорів та істориків византийського мистецтва, в Празі міжнародний зїзд педагогів. — У Норвегії страйкує 12,000 робітників фабрик паперу наслідком непорозуміння з працевлаштуваннями. — Екзекутивний комітет "Міжнародної Жіночої Ліги мина та свободи" зібрався в Лієжі, де радив над справами Китаю, Мексики та Нікарагуї і запропонував проти проекту французького закону щодо мобілізації жінок для на випадок війни. — В Нью-Йорку змор готозий, ще не замішаний "хмародер", готель Нідерланд, завишки на 560 стін; можез вибухза між 30 і 38 поверхом, так, що не можна її було гасити надто короткими сикавками. — У Дельфті (Голландія) відкрив якийсь антиквар при "цишенні" крамничі два правдиві образи Рембрандта. — В Бремені почалися "ювілейні" шкільні міжнародні амгаання з участю Боголюбова, мистця латинградських минулощитних змагань. — Друга міжнародна виставка воздушних апаратів буде в 1928 р. у Берліні.

ЕЛЕГАНТ
Паста до обичу
Французька маса
паста до підлоги
Жадайте і уживайте лише
1948 своєрідні виробу 4-4

О. Левицької і С-ни
Львів, Кордецького 31.

Приміри гідний для ходоців
наслідування всім ішим сиченням і свещенням
вліпці зложили відривку широчини дятка в хвоті по 50 зол. на річ будови ілюж для адів і сичів по свещенням. Як що для приміром ходоцівських плути всі деканати, то джентлем вскарі пригладу хату в середмісті Львова. 1924

Таки є золоті на Полісі!
Валдава, 13. квітня 1927.
Проф. Морозович, директор геологічного інституту, подав такі інформації в справі аналізів піску з ріки Лані: В лютім місяці проф. Морозовичі пробуку принесли проф. 300 грамів. Уже й піску з ріки Лані, який 300 грамів. Що в найліпше мистецькі вчині стилизації.

